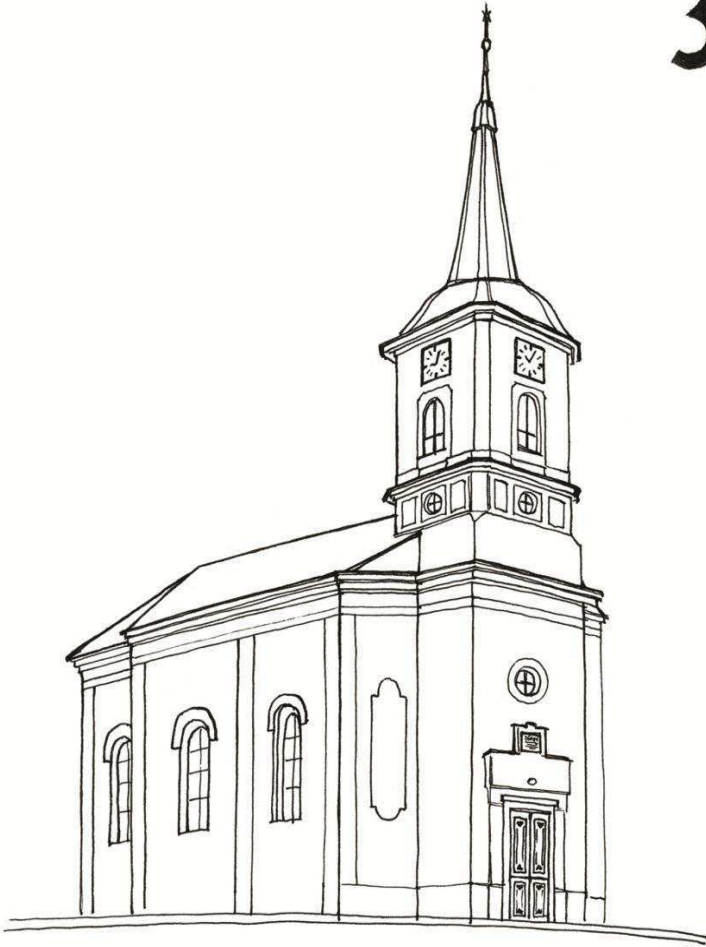

3/2012

BRNEŇSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

SETKÁVÁNÍ

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber a Olga Tydlitátová, faráři
seniorátní faráři: Jiří Šimsa a Marta Židková
kurátor: Václav Matoulek

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangnet.cz>
kazatelé: Jaroslav Vítek a Alexandra Hauserová, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera

Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://husovice.evangnet.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích

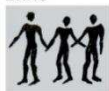
Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangnet.cz>
kazatelé: Pavel Kašpar a Romana Špačková, faráři
kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE – středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2012 (XIV). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 12 Kč. Roční předplatné 120 Kč, sponzorské 150 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. ■|■|■|■|
Vychází 10x ročně s finanční podporou statutárního města Brna.

Oslovuje nás nějak březen?

Už vládci dřívější éry měli nějak v roce rozdělený běh času. Například březen byl měsícem knihy. Celý minulý rok jste se mohli v Setkávání seznamovat každý měsíc s obdobími církevního roku, včetně lidových zvyků, které se na něj během doby nabalily a většinou stále žijí, a tak je můžeme aspoň trochu rozpoznávat, vždyť světské kalendáře některá církevní zastavení už vůbec nevnímají. Třeba Popeleční středu nebo Svatodušní svátky... Celý březen spadá do doby postu (2. až 5. postní neděle) a asi většině lidí, dle posledního sčítání lidu, už taková doba vůbec nic neříká. Někteří si vzpomenou, že se nějak omezovalo jídlo a zábava. Ovšem taková opatření by většině z nás také prospěla, byli bychom zdravější, lépe pohybliví, a abychom nestrhali váhu, raději se jí vyhýbáme. V církevních kalendářích je Popeleční středa, začátek postu, letos 22. 2. 2012 se zajímavou sestavou čísel. Pokud jsou ve sdělovacích prostředcích nějaké zmínky, říkají, že je škaredá středa. A mnozí nám, kteří jsme moc krásy nepobrali, blahopřejí k svátku. Tato středa je až 4. 4. před Zeleným čtvrtkem, kdy se měl Jidáš mračit na Pána Ježíše pro pomazání drahou masťou, která se mohla raději prodat a peníze rozdat mezi chudé (J 12,1-11). A přece to nebylo správné, i když jako křesťané máme stranit chudobným. Tehdy šlo o pomazání k Ježíšovu pohřbu. S pohřby se dnes už také moc nepočítá.

Období postu nás má zastavit na našem putování životem. Máme se nad sebou vážně zamyslet. Vždyť nejde o lidové zvyky a pokrmy, ale o pokání, o uvědomění si toho, co jsem nezvládl já, ani druzí, byť jsou to naši představitelé. Nedovedeme milovat ani své blízké, ba ani nejbližší (pokud je zase až nezbožšťujeme), a o nepřátelích už ani nemluvíme.

Náš život zatím žijeme na této zemi. Všichni, věřící i nevěřící, a tady se projevují mnohé neblahé lidské vlastnosti bez korekce láskou a pokáním. Je to nechvalně známé tunelování, korupce (úplatkářství, podplácení), zadlužování mnohých z neznalosti pravidel, změny ve zdravotnictví a zabezpečení osamělých, dětí, postižených a ve stáří. Placení školného, které propagují ti, co ho nikdy neplatili, nespravedlivé exekuce, značná kriminalita a přesto snižování počtu policistů, alkoholismus a drogy, náznaky totality...U mnohých lidí se projevuje všelijaké modlářství, kterým se chci zabývat snad jindy.

My si nezakrýváme oči a uši, nechceme být lhůstojní, zvláště ke zbídačeným, ale náš pohled směřuje také do budoucnosti, ke Kristovu království, obrazně řečeno „ke stromu života i do bran města“. To je možné jen tehdy, když si uvědomíme svou vinu - hřích a chceme změnit svůj směr cesty. Opět obrazně, „vyprat a vybílít svá roucha v krvi Beránkově“ (Zj 7,14), který se za člověka obětoval na kříži. Pomocí nám může být Písmo, třeba mnohým nesrozumitelná kniha Zjevení Janova, nazývaná, nevím zda oprávněně, hrůzným zjevením – apokalypsou. Přečtěme si jen tři verše ze závěru: *Já jsem Alfa i Omega, první i poslední, počátek i konec. Blaze těm, kdo si vyprali roucha, a tak mají přístup ke stromu života i do bran města.*

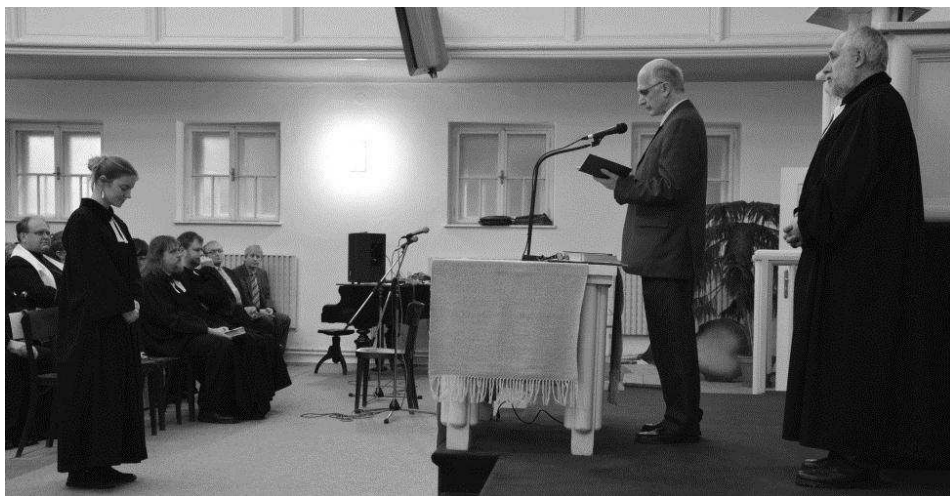
Venku zůstanou nečistí, zaklínači, smilníci, vrahové, modláři – každý, kdo si libuje ve lži. (J 22,13-15)

My věříme v Boží blízkost a pomoc na této zemi, i když se nám to vždy tak úplně nezdá a často se přesvědčíme třeba až za čas, někdy ne ještě v pozemském životě, že nás jeho ruka vede a vedla správným směrem. My sami přesně neurčujeme naši budoucnost ani věčnost a neovlivní to ani ti, co v nic nevěří, nebo ti, co si myslí, že zabezpečují různými opatřeními naši pozemskou budoucnost, anebo právě ti, co mají Kristovo království „předplacené“. Možná budeme překvapeni, neuvidíme-li ty, se kterými jsme najisto počítali, a setkáme se s těmi, kteří nám do Božího království vůbec nepasují. Možná neuvidíme nikoho, naše jména nemusí být uvedena v knize života (Zj 20,15), a to bychom si nepřáli. Pro Kristovo smilování chceme žít ve víře a modlit se za své bližní i za sebe.

Jiří Novák

BYLO

Instalace 2. farářky 2. brněnského sboru

15. ledna jsem byla instalována. Stalo se mi to poprvé v životě, tak to snad stojí za zamyšlení. Termín „instalace“ byl pro mě podobně tajnosnubný, jako termín „ordinace“, jehož taje mi však byly odhaleny již vloni v říjnu. Pamatuji si, jak mi tehdy jeden kamarád v reakci na pozvánku řekl: „Ordinace v Červeném kostele? To zní skoro jako Ordinace v růžové zahradě!“ Ač to znělo nactiutřačně, musela jsem mu dát za pravdu, pro člověka neznalého církevních obřadů se tu jistá podoba v názvosloví mohla objevit. Já sama jsem ve slovu „ordinace“ nehledala ani tak spojitost s populárním seriálem, lékařská terminologie však mému předporozumění docela vzdálená nebyla. Především jsem se ale soustředila na fakt, že budu církvi ordinována. Byla

jsem tedy řádně naordinována církvi. A mám na to i razítko! Ne že bych se cítila jako nějaký lék! Naordinovat však lze i něco, co nemá vysloveně léčit, ale může pomoci udržet zdravý stav. Třeba spánek nebo naopak pohyb. Tak nějak jsem to před slavnostními bohoslužbami chápala. No, to je snad přijatelné...

A teď zase instalace. Instalaci mám spojenou s vodovodním řadem nebo počítačem. Co se toho řadu týče, jako trubka si někdy věru připadám. Ne že bych se tím nějak chlubila, ale je to tak. Tomu se asi nelze vyhnout v žádných pracovních začátcích. Ani o pocity dutosti nemám tak docela nouzi. Jako trubka, jako potrubí, mohu ale v lepším případě taky sloužit. Třeba k vedení vody nebo jiné potřebné suroviny od někoho k někomu. Jako komunikační kanál, kterým proteče něco podstatného a potřebného. A to už je celkem vzato motivující a povzbudivý obraz.

Další předinstalační obraz: nejen IT odborníci, ale dokonce i já vím, že instalace nového hardware nebo software do počítače vyžaduje někoho, kdo tuto operaci provede. No ano, počítač si to nějak přebere skoro sám, ale musí mu to někdo zadat. K pořádné instalaci je potřeba někdo, kdo ji provede. Někdo, kdo věci rozumí, někdo, kdo mě zapojí do sítě, kdo mě napojí na ty správné kabely a zásuvky. To je obraz potěšný a uklidňující.

Takhle nějak jsem uvažovala před samotnými slavnostními bohoslužbami. Při nich a po nich jsem zažila odtajnění termínu instalace. Vyklubalo se z ní především laskavé setkání. Setkání s modlitbami, s povzbuzením, s pozdravy a přáními nejen pro mě, ale pro celý náš sbor. Do služby 2. farářky mě uvedli bratři senior Jiří Gruber a seniorátní kurátor Vladimír Zikmund. Pozdravy při bohoslužbách krom netradičně písničkového v podání blahoslavácké mládeže, Igora Osvalda a Marty Procházkové pronesli také brněnský děkan Václav Slouk, Štěpán Hájek, farář mého mateřského sboru v Husovicích, a kurátor sboru Brno II Jaroslav Kučera. Mládežnickou kapelu ve zpěvu vystřídal také sbor Cantate Domino. Jistě by se mi nepodařilo vyjmenovat všechny, kolegy, hosty či domácí, kdo se bohoslužeb i posezení po nich zúčastnili, ale v Blahoslavově domě bylo plno a milo. Alespoň já jsem tak svou první instalaci zažila.

Saša Hauserová

Lednová ekumenická bohoslužba u Jakuba

Jedno z prvních ekumenických setkání v Brně se již tradičně koná v katolickém kostele sv. Jakuba v rámci Týdne za jednotu křesťanů. Letoš se konalo za účasti osmi církví a sborů, které působí ve středu Brna (ŘK, ČCE, CČSH, CB, BJB, ECM, ECAV a ASD). Kazatelé těchto církví je připravili společně a zúčastnilo se ho asi 300 lidí z řad věřících různých denominací i ostatní veřejnosti. Sbírka pro Oblastní charitu Brno vynesla 5.356 Kč.

Pro letošní ekumenické setkání bylo jako úhelný kámen vybráno téma křesťanské lásky, která je důležitější než mluvení jazyky, všechno poznání a sebevětší oběti - 1 Kor 13,1-3. Kázáním na jednotlivé verše posloužili Oldřich Svoboda (ASD) a Martin Grombiřík (ECAV), z naší církve (ČCE) Jiří Gruber.

Je velmi povzbuzující, jak se zástupci jednotlivých církví dokážou organizačně i teologicky dohodnout na průběhu bohoslužeb. Je to dobrá zpráva, neboť: (cituji z kázání JG) Všechny mezinárodní a ekumenické konference a jednání mohou mít mezi sebou kolik chtějí předkladatelů, ale jen těžko přinesou výsledky a pokrok, pokud nebude na obou stranách opravdová láska, která se dovede vzdát pýchy, pochopit, co je odlišné, a odpustit, co nás zranilo. Taková láska však něco stojí a není samozřejmá. Náš problém nejsou cizí jazyky a tradice, ale nedostatek lásky... Proto myslím, že u nás v Brně zřejmě jsme na dobré cestě, když zástupci jednotlivých společenství dokážou skloubit své odlišné přístupy a každý z nich přispět „svým jedinečným kamínkem do společné mozaiky“ výkladu Písma k těm ostatním. Obdarovávají tak všechny příchozí o svůj jedinečný pohled na společné téma. Opět cituji z kázání JG: *Když nás Bůh obdaroval, ať už v jakékoli podobě, víme, že jsme byli obdarováni pro druhé. Čím víc nám toho Bůh svěřil, tím větší je to motivace, abychom milovali své bližní.*

Kromě vzájemného lidského snažení je však ekumenické hnutí zjevně také a především současným dílem Ducha svatého. A zvláště v naší sekulární české populaci je ho nanejvýše zapotřebí. Neboť myslím, že to, co je dnes v křesťanství pro spásu lidí důležité, je jeho duchovní obsah: Ježíšovo evangelium o lásce, o živém Bohu, a jeho odkaz k Duchu svatému. A je snad dokonce důležitější než institucionální forma, skrze kterou se tento obsah k lidem dostane. Právě pro různost lidí, jejich schopnost přijímat tuto dobrou zprávu v různém podání, je dobré, že dochází k ekumenickému sblížování křesťanů.

Také za tento proces sjednocování se (kromě jiného) ve sboru Brno I pravidelně modlíme v různých modlitebních uskupeních, která zde v posledním roce spontánně vznikala (mladí do 30 let v pondělí, starší pak v úterý v 19 hodin na faře, a „volný modlitební řetěz“ individuálně doma vždy ve čtvrtek ve 21.30). Kdo máte chuť a zájem, vyberte si a přidejte se, abyste rozšířili a obohatili naše modlitební společenství.

Pavla Vokřínková

Podívat se do Chirbet Qeiyafa

se myslím nepodaří úplně každému. Ale podařilo se to všem, kdo přišli na přednášku doc. Martina Prudkého do Blahoslavova domu v neděli 29. ledna odpoledne. K velmi zajímavé, poutavé přednášce patřila skvěle zhotovená prezentace, takže z posluchačů byli současně diváci. Bylo proč prohlížet si záběry z práce archeologů, která se po několik let soustřeďuje na neveliký prostor – nenápadný pahorek v jižní části Svaté země – a odkrývá tam starověké město. Jeho půdorys, zjistitelná podoba staveb a množství předmětů nalézáných důkladným průzkumem už po několik let nasvědčují, že se rozvíjelo v době kolem 10. stol. př.n.l.

Je tedy dobře pochopitelné, proč doc. Prudký pojmenoval svou přednášku: „Na stopě krále Davida?“ Ten název je úplný, nepřehlédneme-li v něm otazník.

Starozákonní zprávy – mimo jiné zprávy o Davidovi a davidovském království – a rozsáhlý archeologický průzkum v této části judské země si navzájem vyměňují tucty naléhavých a nesnadných otázek. Bible vypráví příběhy z dějů v tehdejší Izraeli tak, že je záměrně (a hodně nápadně) podřizuje zvěsti o tom, jak Hospodin jedná se svým lidem a pro něj. Co se takovými zprávami vskutku dosvědčuje?

A zkoumání minulosti, s nímž si dává práci archeologie, se dovolává dodatečného vysvětlení, co že to vlastně odborníci našli. Jak lze chápat zbytky budov a opevnění, kameny a střepy, úlomky předmětů denní potřeby, zbraní, nástrojů, předmětů (možná) náboženské povahy i (z té doby velmi vzácně dochované) písemné památky? Co vlastně sdělují takové předměty o lidech, kteří je zhotovili a užívali?

Možná dnes nikde jinde na světě není míst, kde by bylo věnováno tolik úsilí archeologickému výzkumu, jako je tomu na území Izraele a Palestiny. Nepochybně musí často dojít i k tomu, že nález z dávné doby podrobí neúprosnému tázání něco, o čem jsme se domnívali, že to z Písma svatého už dávno známe a rozumíme tomu. Takové neodbytné tázání třeba ani není příjemné, ale je legitimní. „Rozumíš tomu, co čteš?“ ptal se Filip mouřenína (Sk 8,30) – a dotazovaný pán odpověděl tak, že zanechal církvi vzkaz: Porozumění je třeba hledat a usilovat o ně.

Ani zdaleka s tím ještě nejsme hotovi, když chceme rozpoznat, jak nás dávné zprávy o Davidovi a Šalomounovi, o království v Izraeli a jeho vzniku i zániku, o zápasech, vítězstvích a prohrách povzbuzují k vyhledávání dobré zvěsti. Záleží totiž na tom, aby se k nám dostala dobrá zvěst o vysvobození a životě, které Bůh zdávna připravil mnohým – a nás mezi ně také počítá. K lidem, kteří kdysi žili v Chirbet Qeiyafa máme velmi, velmi daleko, Hospodin, náš Bůh, však k nim měl blízko, a stejně tak jsme pro něj blízcí i my.

Jaroslav Vítek

Čemu věří ateisté?

Nedávno mě zaujal na internetu esej Ludka Frýborta nazvaný „Mudrování o víře a ateismu“ s mottem G. K. Chestertona: *Není pravda, že ateista ničemu nevěří. Ateista věří všemu.*

Celý esej tu není možné citovat, alespoň tedy část závěru: Ateismus je pyšná představa o dokonalosti smyslového poznání, o člověku jakožto futrálu vši vesmírné moudrosti, o schopnosti vědkyně Lepešinské proniknout do nejzazších tajemství hmoty a - ne, ducha ne, ten přece v myslích pokrokových vědkyň neexistuje - o ukončenosti vši skutečnosti na poslední stránce učebnice fyziky pro vyšší třídy škol středních. Nicméně se ateismu, postoji prostičkému, podařilo v pozoruhodné míře zatlačit do defenzivy náboženství, učinit z něj názor vnímavější menšiny; něco zbourat je ostatně vždy snadnější než něco použitelného vytvořit. Nastolit však, jak plánováno, jásavý věk čistého rozumu, se mu nepodařilo; máť duše lidská svou potřebu nadsmyslna, jež nenalézá-li ukojení v náboženské víře, obrací se k její neskonale ubožejší náhražce, totiž k pověře. Jakž i vidíme: není pomalu toho, kdo by neobjímal stromy, nenosil po kapsách kouzelné kamínky, sedě na zkřížených nohou nepřivolával Osvícení, neobracel se k zázračným léčitelům, nebádal v horoskopech či v mayském kalendáři, nemumlal mantry, jadrněji řečeno nebyl pověřivý jak stará cikánka. Ateizovaná společnost ne že nevěří ničemu; ona je náchylná uvěřit každé blbině, jen když se tváří dost esotericky. Jakýs to byl prorok, ó Chestertone! A to ses ještě domníval, že je tvůj věk věkem úpadku. Měl's sto let počkat, to bys teprve koukal!

Hana Dvořáková

EVANGELICKÉ KOSTELY NA JIŽNÍ MORAVĚ

Evangelický kostel v Olešnici

Olešnice, dříve městečko, teď město s necelými 2000 obyvateli, z nich je asi 300 evangelíků. Z historie víme, že zde býval v č. 149 bratrský sbor a také utrakvisté a luteráni, obojí způsobovali bratřím potíže, hlavně při pohřbech, až dosáhli i uzavření sboru. Po Bílé hoře se v r. 1680 tamní obyvatelé zúčastnili na křetinském statku nemilosrdně potlačeného povstání.

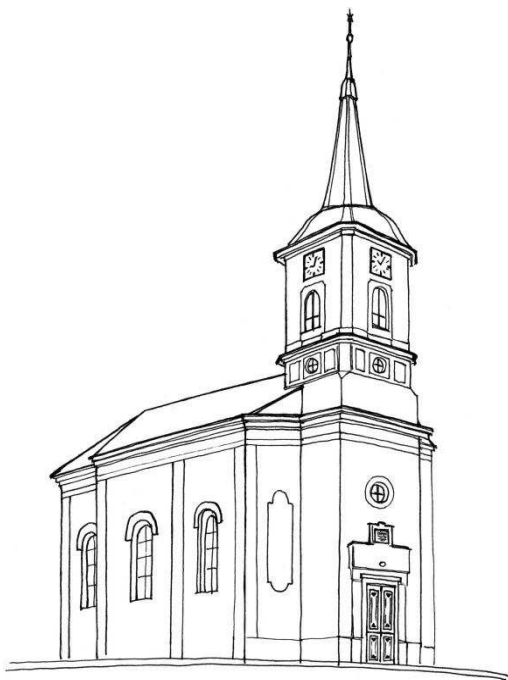
Tajná shromáždění konali nekatolíci v č. 36 ve mlýně u Pelíšků. Velký vliv na probuzení evangelíků měl Řehoř Jakubec z Olešnice, který spolu s dalšími odmítl účast na procesí cechů; nevyhnuli se uvěznění a vyslýchání v Kunštátě i v Brně. Po propuštění se chtěli domoci svobody vyznání, vypravili Jakubce do Vídně k císaři s písemnou žádostí. Josef II. jej osobně přijal, nevíme, zda jej návštěva ovlivnila, ale krátce nato vydal Toleranční patent. Další Jakubcova

cesta do Vídně pro povolení stavby modlitebny nebyla i přes sliby úspěšná. Stavba se uskutečnila až skoro po 80 letech. Základní kámen byl položen 13.7.1860 a k posvěcení došlo 13.9.1868. Je to jednoduchý podélný kostel v novoklasicistním slohu se čtyřbokou věží v ose průčelí. Později byly pořízeny zvony, hodiny, kostel byl několikrát opravován a v r. 1998 prohlášen kulturní památkou. Již v roce 1857 si evangelíci v Olešnici zřídili hřbitov, „zvláště pro povyk katolíků při pohřbech“.

Je zvláštní, jak se historie všelijak opakuje. Olešničtí patřili ke sboru v Prosetíně, v Rovečném a sbor se osamostatnil v roce 1883.

Zvláště původně reformované sbory odmítaly v modlitebnách jakékoliv obrazy a ty nahrazovaly biblickými citáty. Proto je v kostele na čelném místě umístěna mramorová deska darovaná Ing. Pelíškem z Vídně s biblickým nápisem: Prikázání nové dávám vám, abyste se milovali vespolek: jako já miloval jsem vás, abyste i vy milovali jeden druhého. Po tom poznají všichni, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým. (J 13,34.35 K)

Jiří Novák

PARTNERSKÉ SBORY

Co nového v Basileji?

Protože dostávám do ruky časopis INFO Francouzské reformované církve v Basileji, ráda bych vás informovala o změnách, které za poslední dobu ve sboru nastaly, hlavně se jedná o změny personální. S basilejským sborem se sbor Brno I seznamuje při návštěvách u nich nebo si rádi popovídáme s někým ze skupinky, která přijede k nám. Míváme společné bohoslužby, výlet a v neděli společný oběd. Minulé září přijela skupinka osmi bratří a sester, jejich návštěvu Brna popsal v časopise INFO nejstarší člen výpravy, skoro devadesátiletý bratr Hans Pfister. Připravený program, průvodce s výbornou němčinou i přijetí v rodinách popisuje s nadšením a vděčností. Prostě se jim u

nás líbilo. Jinak časopis INFO hlavně informuje o dění ve sboru, upozorňuje na připravované programy a zve na ně; je to takový kontakt mezi faráři, staršovstvem a sborem. Rozdává se zdarma, ale je financován z dobrovolných příspěvků členů sboru. Občas je i zde nutné upozornit na tuto povinnost.

Dlouholetý pastor našeho partnerského sboru Jurg Scheibler se rozhodl pro práci v jiném sboru, německém, bylo nutno vyhledat během půl roku pastora nového, který by spolupracoval s druhou farářkou sestrou Daphné Raymond. Komise pro vyhledávání faráře, složená ze tří členů určených staršovstvem a tří zvolených na sborovém shromáždění předložila návrh a sbor si posléze zvolil za svého nového faráře bratra Michela Cornuze, který dosud působil ve francouzském sboru v Argovie. Do doby jeho nástupu, což má být v září t.r., vypomáhá na poloviční úvazek od 1. listopadu mladá farářka, která v Basileji od dětství vyrůstala, paní Jacqueline Hofer.

Další změna nastává ve vedení smíšeného pěveckého sboru, který právě slaví 90 let existence a slouží zejména při velkých svátcích. Posledních 36 let s pěveckým sborem pracovala profesorka Sally Jans-Thorpe, která nyní odchází, a na její místo byla vybrána absolventka Hochschule für Music v Basileji slečna Abélia Nordmann. Píše se, že při práci se sborem přesvědčila svou muzikálností a elánem.

A ještě jedna změna: dvacetiprocentní úvazek ve sboru má také pracovník s mládeží, který je opět vybírán komisí. Od konce května minulého roku je to Eddy Avebe, který projevoval zájem o vedení mládeže již v minulosti a jak píše, hodně od mládeže dostal a chce to vrátet. Eddy byl původně prodavačem, nyní si dokončuje gymnázium a chystá se na studium práv.

Při čtení žlutých stránek časopisu INFO z Basileje shledávám, že v mnohém se život ve sboru podobá tomu našemu, v některých činnostech jsou o krůček dál, hodně se věnují misím a sociální práci směrem ven. Působí zde kupř. skupinka „kmoter“, tedy žen, které se starají o děti z ústavu pro mentálně postižené, připravují pro ně dárky, pořádají pro ně zábavné programy, pikniky na terase sborového domu, zvou děti do Basileje na výstavy a koncerty a pravidelně je navštěvují. A je toho víc.

Lída Marková

BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ

Žalm 25

Jsme hříšníci. Co chvíli se mineme cestou. Co chvíli se chováme jako hlupáci. Co chvíli kašleme na to, co je k životu, co by nám bylo k dobru. Co chvíli se nám všechno plete dohromady. A nedohlédneme vůbec rozsah a následky toho, co děláme. Bloudíme a jsme pomýlení. Křivíme věci a vzpurně vystrkujeme bradu. Někdy se životem netrefíme. Kazíme si život, kazíme ho druhým, kazíme svět, a tak kazíme, co bylo – co je Stvořitelovo. Předstíráme

a „jednoho dobrého“ nám nejde se moc přidržet. Některé hříchy mládí už nám snad došly a někde nás i pobolívají, a tak bychom je chtěli smazat, zapomenout, nepřipomínat – vrátit zpět, co vrátit nejde. Tak si, Hospodine, alespoň ty *nepřipomínej hříchy mého mládí, moje nevěrnosti, pamatuj na mě se svým milosrdenstvím pro svou dobrotivost.* (7. verš)

Jsme jak ryby chycené v síti, jak králíci v pasti. Smůla. Možná jsme si toho nevšimli. Možná se síť teprve stahuje. A možná se už plácáme na suchu a jen na prázdno otevíráme hubu a nevěřícně koulíme očima. A za chvíli... dají nás do akvária nebo rovnou na pekáč? Jsme v síti vztahů, věcí, lidí, povinností, znalostí a neznalostí, plánů a snů a představ o sobě i o druhých a také o Bohu. V síti úzkosti a strachu a také někdy ponížení a hanby a také občas pokoření a nenávisti. A v té síti to není k životu. Zakopáváme o její oka. A někdy jako nemocní přicházíme o dech a sílu a jsme jak svázaní. *Tak stále upírám své oči k Hospodinu, on vyprostí ze sítě mé nohy. Obrát ke mně svou tvář.* (15.-16. verš)

Jsme pocestní. Zatím – než jednou dojdeme cestou vší země. Jenže my bychom chtěli ještě dál. Jsme na cestě, klopýtáme, šouráme se, běžíme... bolí to občas... něco děláme, něco mluvíme a myslíme. A musíme si vybrat kudy. A jestli jdeme přibližně správným směrem, to se nějak pozná až zpětně, jestli vůbec. A konec lze jen odhadovat. A značky a směrovky jsou nějak moc snadno k přehlédnutí. Prohlédli jsme jen na půl, vysezené místo u cesty jsme možná opustili, ale zahodit žebračí plášť se nám ještě nechce, vždyť potřebujeme přece nějakou hmatatelnou jistotu. A tak jen voláme: Smiluj se, Pane... zastav... počkej na nás... ještě jednou, zase, znovu nám ukaž, kudy se dát, kudy dál. *Tak dej mi poznat svoje cesty, Hospodine.* (4. verš)

Jsme hledači. Hledáme, co je věrohodné, spolehlivé, co je k životu. Hledáme, jak se chovat – věrně, solidně, solidárně, milosrdně, jak žít s druhými. Hledáme vysvobození z toho, že nám to nejde. Jsme hledači někoho, kdo s námi bude solidární, kdo k nám bude solidní, kdo se k nám bude chovat zodpovědně, věrně, milosrdně. Hledáme pevnost nebo alespoň zpevnění a jistotu, hledáme na co či na koho se zavěsit a jak z toho žít, jak se toho držet. Hledáme pravdivého Boha. *Tak vyved' mě z úzkosti, Hospodine.* (17. verš)

Jsme, chceme být, měli bychom být těmi, kdo na všechny způsoby doufají v Hospodina. Kdo doufají navzdory, kdo doufají „a přece“... Těmi, kdo říkají, že to má budoucnost, že to je k životu, že ani smrt nemá poslední slovo. Kdo v sítích a poutech a v bloudění pomáhají dělat prostor k dýchání. Měli bychom dělat škvíry naději. Povzbuzovat k tomu, že svět, život, já... se neredukujeme do jednoho rozměru, že poslední slovo nemáme my, ani ti kolem nás, ani to kolem nás, ale Bůh. Chceme být otevření tomu, co přijde, co ještě přijde, tomu, že život máme od Boha, že on je jeho základem a garantem, a tím pádem to nikdy nemůže být úplně beze smyslu ani skončit v síti... Nejsme sami svoji. *Tak k tobě, Hospodine, pozvedám svou duši.* (1. verš)

A pak jsme těmi, kdo se modlí. Měli bychom být těmi, co se modlí, tiše i nahlas, s druhými, za druhé, kdo druhým pomáhají k jejich modlitbě, kdo jim pomáhají s modlitbou, kdo v modlitbě chtějí, aby poslední slovo měl Bůh, aby

s námi byl Bůh... těmi, kdo věří. Tak *v tebe doufám, Bože můj, kéž nejsem zahanben.* (2. verš)

A jsme těmi, kdo chtějí čekat, co udělá Bůh, co ještě udělá. Chceme mu dělat prostor, v sobě, při sobě, kolem sebe. Čekáme, až půjde zase kolem nás do Jeruzaléma, protože se od něj chceme nechat učit, jak se nemínout životem, protože se chceme nechat vytáhnout ze sítě, protože chceme vidět, protože chceme jít s ním, protože se chceme nechat najít, protože to sami nezvládneme, protože se chceme od něj učit jak doufat, jak se modlit, jak děkovat, jak každý den být.

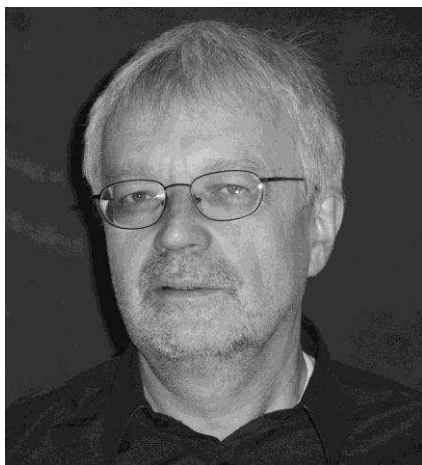
MODLITBA

Dejž, ať chodím v pravdě tvé, a poučuj mne; nebo ty jsi Bůh spasitel můj, na tebeť očekávám dne každého. (5. verš)

Autor textu pobožnosti **Ondřej Macek** se narodil v roce 1980, studoval evangelickou teologii v Praze, Vídni a Lipsku. Na ETF UK získal v roce 2011 doktorát v oboru praktická teologie. S manželkou Alžbětou mají dva kluky. Od roku 2009 je farářem v Nosislavi.

ROZHOVOR

S náměstkem synodního seniora bratrem Pavlem Kašparem

Farář Pavel Kašpar, narozený v březnu 1950, pochází z Brna-Černovic a vyrostl v židenickém sboru ČCE. Po gymnáziu na Křenové ulici v Brně vystudoval Komenského evangelickou bohosloveckou fakultu v Praze a byl ordinován 16. prosince 1973 v Přelouči. Působil v Horních Dubénkách (1973-81), ve Vanovicích (1981-91) a nyní od roku 1991 v Brně-Židenicích. Od téhož roku vykonával funkci seniora brněnského seniorátu, a to po tři volební období (1991-2009). Na 32. synodu v květnu 2009 byl zvolen náměstkem synodního seniora. Svou funkcí náměstka synodního seniora se Pavel Kašpar řadí mezi ty, kteří z našeho seniorátu nebo z Brna

působili v synodní radě nebo byli synodními seniory. Jsou to např. Kamil Nagy, Viktor Hájek, Jan Pokorný, Miloslav Hájek.

Začněme trochu oficiálně, bratře náměstkú, od tvé volby do synodní rady uplynulo již více než dva a půl roku a to je dost dlouhá doba, aby ses s námi, čtenáři Setkávání, mohl podělit o své zkušenosti z této náročné práce vedle činnosti faráře našeho sboru. Nejprve, jak je tato práce pro celou církev s častými cestami do Prahy, na všelijaká jednání časově náročná?

Trochu koriguji, byl jsem sice zvolen před 2 ½ rokem, ale nástup byl až v listopadu, tedy půl roku po zvolení. Časově je to funkce trochu nepříjemná. Průměrně mi tato práce spolkně dva dny, někdy dva a půl dne v týdnu. Jsou pravidelné schůze synodní rady, pak různé poradní odbory SR, které se taky konají v Praze, dále návštěvy či vizitace škol Evangelické akademie. Někdy jsou to i neděle, např. ordinace, vizitace, pozvání na sborové akce apod. Pak někdy i delegace na setkání, návštěvy, synody mimo ČR. Vedle toho samozřejmě domácí přípravy na to všechno, psaní různých textů za SR apod.

Možná se nám jen zdálo, že práce seniora tě bavila, žes zvládal vše s přehledem a bez viditelného stýskání. Jak se liší činnost seniora a náměstka synodního seniora?

Práce seniora byla víc doma, když člověk někam jel, tak většinou v rámci seniorátu, ráno vyjel, večer byl doma. Teď, když někam jedu, tak většinou na dva i víc dnů. A já ty náhradní postele nemám už moc rád.

Při seniorování bylo více úřadování, to teď moc nemusím. Úřadování je otrava, musí to však být, i když přidávám slůvko žel. Ale snažil jsem se s tím moc neotravovat seniorátní faráře. Když už jsem tu funkci na sebe vzal, tak jsem se snažil úřadovat.

Dále, jako senior jsem byl víc v kontaktu s lidmi ze seniorátu, s faráři i staršími, to mi na SR zpočátku chybělo. Tam si lidi spíš k rozhovoru zveme.

Pavle, můžeš nám povědět, jaké resorty máš na starosti a jaké úkoly z titulu funkce náměstka synodního seniora pro tebe vyplývají?

V synodní radě mám na starosti výchovu, vzdělávání a Evangelické akademie. To znamená účast na práci poradních odborů, které si SR jmenuje. Já mám na starosti poradní odbor pro děti, mládež, laiky, pro práci s postiženými, Komisi pro celoživotní vzdělávání kazatelů a pak návštěvy škol. V poradních odborech se připravují různé pracovní příručky, kurzy, setkání, pobyty, jejich náplň, čas, ale i rozpočty, připravovala se i koncepce celoživotního vzdělávání kazatelů. Pak je dvakrát do měsíce schůze SR, neoficiální porady... Dále jednání s představiteli a zástupci státu, představiteli církvi i různých organizací. Ostatní jsem již zmínil.

Změnil se tvůj pohled po dlouhém „seniorování“ na synodní radu, kam nyní patříš?

Já jsem neměl od nástupu Pavla Smetany do funkce synodního seniora se SR celkem problém. Samozřejmě, že vždy něco může drhnout, ale SR jsem vnímal od té doby pozitivně. Tušil jsem, že to není jednoduchá pozice. Jednak se po r. 1989 stále něco mění v legislativě, mění se pozice církve ve společnosti, probíhají i změny uvnitř církve. A SR je taky oblíbeným terčem všech „nespokojenců“ v církvi.

Pokud se nemýlím, jednou z tvých největších radostí byla práce s dětmi a mládeží. Ve sboru je nyní také druhá farářka sboru Romana Špačková, která přebírá část tvé práce. Je ti smutno po činnosti, kterou dělá Romana?

Ve sboru pracuje na půl úvazku sestra farářka Špačková, která mne zastupuje, když nejsem ve sboru. Je pravda, že mi práce s dětmi trochu chybí. Ale program ve sboru je už zaběhnutý a my jsme si práci rozdělili podle našich možností. Já bývám celkem pravidelně mimo Brno první dva dny v týdnu, kdy jsou ve sboru setkání pro děti i mládež. Ale mládež občas stíhám a mívám i programy, na biblické pro děti někdy zaskakuji, účastním se příprav vánoční hry, učím konfirmandy, s nimi jezdíme také na krátké pobyty, a práci s dětmi si užiji na Blažkově. Takže úplně mimo tuto práci nejsem, i když ta pravidelnost práce s dětmi mi schází.

Bylo období, kdy se SR v době totality zcela neztotožňovala s angažovaností některých kazatelů a členů církve, zvláště s chartisty a se signatáři Podání 31. To znám z tehdejších synodů a zvláště ze synodních zastupitelstev. Oni tehdy zápasili o svobodu člověka, která skutečně po roce 1989 přišla. Nyní začínají zase jiné vážné problémy – sociální, zvláště u nemajetných lidí. Jste připraveni, po dřívějších zkušenostech, angažovat se v sociálních otázkách v naší společnosti? Je jistě správné ocenit snahu naší církve o zmírnění bídy ve světě a v diakonii.

To je opravdu hodně komplikovaný a rozvětvený dotaz. Tak postupně:

Za první: V době komunistické normalizace se objevilo dost veliké napětí mezi SR i seniory a některými angažovanými skupinami i jednotlivci. Sám jsem to zažíval.

Za druhé: Do prohlášení SR při nástupu do funkce jsme si také napsali: Chceme se podílet na rozvíjení občanské společnosti, která se tvoří úctou jednotlivce k svobodě a demokracii. Chápeme tento důraz jako blízký naší tradici. Budeme podporovat úsilí směřující proti lhostejnosti, zpovrchnění, netoleranci (bod 6). Synodní rada hodlá aktivně vstupovat do veřejného života, navštíví, případně pozve politické a stranické představitele k rozhovorům (7). Vyjadřujeme tím zájem o dění ve společnosti, to znamená i o její bolesti, problémy, těžkosti, k tomu patří na předním místě i problémy sociální. Někteří lidé i celé skupiny se budou dostávat a už se dostávají do složitých finančních situací. Je fakt, že Evropa žila dost na dluh, ale je také fakt, že to odnášejí, když nastal průšvih (říká se tomu krize), ti nejméně majetní.

A to třetí: Co můžeme dělat. V rámci církve a Diakonie, jako sbory i jednotlivci, podporovat projekty na pomoc potřebným, vyhnáným na okraj společnosti. Do takového podniku se alespoň finančně zapojuje židenický sbor. Jako vedení církve se pokoušet jednat se zástupci státu, aby hledali východiska pro nejvíce zchudlé, nebo alespoň aby se netorpédovaly na nižších správních úrovních aktivity neziskových organizací, které tu hodně pomáhají.

Je nutné si také přiznat, že dobře už bylo a aktivity na pomoc potřebným budou muset mít dlouhý dech.

Závěrem ti moc děkuji za rozhovor pro čtenáře Setkávání, kterému jsi ochotně věnoval při tvém značném vytížení svůj čas.

Ptal se Jiří Novák

ŽIJÍ MEZI NÁMI

Ing. Jaroslav Marek osmdesátníkem

Narodil se v únoru 1932 v Brně Františkovi Markovi, původem z Horní Čermné, a Libuši roz. Procházkové, původem z Nedvědice. Měl o pět let mladší sestru Věru, která předloni zemřela. Rodiče bydleli na Kotlářské ulici a pravidelně chodili na bohoslužby do tehdy ještě spojeného brněnského sboru a děti do nedělní školy. Konfirmován byl v Blahoslavově domě r. 1946 za faráře Viktora Hájka, na jehož hodiny náboženství, kázání i dobrý vliv dodnes vzpomíná. Mládežníci tenkrát trávili prakticky každý den ve sboru: chodili do dorostu, pak do sdružení, na biblický kroužek, do zpěvu, hrát ping pong a volejbal. V letech 1950-55 bratr Marek učil v nedělní škole. V létě jezdili

s bratrem Vondrou na Sázavu, kde se v r. 1950 seznámil s Ester Černilovou, kterou si o pár let později, na Silvestra roku 1955 v kostele na Pellicově vzal. Oddával je bratr farář Pokorný, který později křtil i jejich dcery a obě vnučky. Mají spolu dvě dcery, Bohuslavu a Věru, a dnes i dvě vnučky a tři pravnučky. Po svatbě patřila rodina vzhledem ke změně bydliště do sboru v Brně I, po dalším stěhování se ocitla ve sboru v Husovicích, odkud se za bratra faráře Heryána vrátila opět do Blahoslavova domu. Bratr Marek je pravidelným účastníkem nedělních bohoslužeb, biblických hodin, zpěvákem ve všech sborech, které kdy v obou brněnských sborech fungovaly, čtyři období pracoval ve staršovstvu (1978-2002), to poslední z nich byl kurátorem.

Vystudoval 3. reálné gymnázium dr. Zdeňka Nejedlého na Kounicově ul. a Vysokou školu zemědělskou v Brně. Čtyřicet let (1955-1996) pracoval v Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském v oboru ochrana rostlin proti škůdcům a jeho celoživotním koníčkem a láskou je sběr motýlů. Největší část jeho sbírky je uložena v Národním muzeu v Praze.

63 let aktivním zpěvákem

Vždy včas, připraven a plně soustředěný, tak znají zpěváci několika generací Ing. Jaroslava Marka. Bez jeho jasného tenoru nebyl žádný pěvecký sbor nikdy úplný.

Od 17 let zpíval v „Blahoslavu“, později i v seniorátním pěveckém sboru, jak je možné vyčíst z publikace „Z pokladnice sbormistrova šuplíku“ vydané ke stoletému výročí Dr. Vondry. Po skončení činnosti těchto dvou pěveckých sborů byl jedním ze zakládajících členů nově vzniklého pěveckého Sboru Cantate Domino (který založila a nejprve vedla Lydie Pospíšilová).

Známe se s Jarkem, jak ho zpěváci nazývají, mnoho let. Pro mě je jeho účast jak na zkouškách, tak na zpívání při bohoslužbách vždy jistota, že naše zpívání dobře dopadne. Neomylná je rovněž jeho intonace a smysl pro rytmus.

Pravidelně každý týden sedí na své židli a s plným nasazením se věnuje nácviku. Za těch 63 let asi není mnoho zkoušek, na kterých by Jarek chyběl. Pouze nemoc nebo jeho láska k „motýlům“ mohly jeho účast přerušit. Totéž se týká našich prázdninových soustředění. Nechyběl snad na žádném.

Jeho vtipné poznámky k nácviku by asi mnohým na zkouškách chyběly. Jarkovi jsem také vděčný za to, že mě ve chvílích, kdy se nemohu zkoušky zúčastnit, plnohodnotně zastoupí. Loni například řídil celé vystoupení CD na Noci muzeí.

Tož, Jarku je ti 80 – u tebe však žádný věk, stále jsi mladý duchem i elánem.

Přeji ti k tomuto významnému výročí za sebe i za celý pěvecký sbor hojnost Božího požehnání, stálé zdraví, a věřím, že s CD spolu prožijeme ještě hodně hezkých chvil. Bez tebe si CD nedovedu vůbec představit.

Libor Nykodym, sbormistr Cantate Domino

HISTORIE

Toleranční patent III. část

Do konce r. 1782 se přihlásilo u náboženských komisí na Moravě (v kraji olomouckém, přerovském, brněnském, znojenském, jihlavském a hradištském) a v části Slezska (v kraji opavském, těšínském a nisském) 27 141 evangelíků, tj. 15 098 a.v. a 12 043 h.v., 269 osob se vrátilo ke katolické církvi působením duchovních komisařů, 70 z vlastního popudu.

Počet evangelíků v uvedené úřední zprávě císařsko – královské moravsko-slezské úctárny v Brně musíme však pokládat za přibližný. Velmi často se evangelíci nedostavili před komisi pro nedospělost, nemoc nebo stáří, ženy často pro pokročilé těhotenství, porod, šestinedělí nebo maličké nebo nemocné děti. Podrobné informace v tomto směru máme z přerovského kraje. Tak z novojičínského panství se dostavilo ke komisi 326 osob z celkového počtu 685. Pro nedospělost nepřišlo 322 osob, pro stáří nebo churavost

37 osob. U obce Pacetluk na tršickém panství je poznámka, že v obci je katarové onemocnění s horečkami. Zda tyto omluvené absence byly podrobně zaneseny do celkového seznamu evangelíků, není možno zjistit.

Komise zasedaly ve vrchnostenských nebo městských kancelářích a evangelíci se k nim scházeli z celého okolí, jistě také ze vzdálených obcí a samot. Většinou se přihlašovali na jaře a v létě, dodatečně na podzim r. 1782, ale i tak – za příznivého ročního období – bylo přihlašování spojeno ještě s obtížemi.

Avšak i z jiného důvodu nemůžeme pokládat počet evangelíků z r. 1782 za úplný. Evangelíci nepočítali s omezením tolerance a domnívali se, že se budou moci přihlašovat bez nesnáží i v příštím roce. Svědčí o tom podrobná zpráva jihlavského krajského hejtmána von Bossiho.

Prosincový dekret, který nebyl vyhlášen veřejně, patrně z obavy před projevy nespokojenosti, velice znesnadnil další přihlašování. Císař v něm sice nabádal úřady k mírnosti, ale směr toleranci nepřátelský dobře vystihl změnu v oficiálním smýšlení. Úřady, vrchnosti a zejména duchovenstvo (konzistoř pokládala přestupy za projev pastýřské neschopnosti) se snažily další přestupy omezit. Na venkově s tehdy ještě živými tradicemi barokní zbožnosti docházelo k výbuchům náboženské nesnášenlivosti, až nenávisti. V tomto ovzduší bylo zapotřebí velké mravní síly toho, kdo se rozhodl připojit k hloučku tolerančních evangelíků za cenu šestinedělního náboženského cvičení u katolického faráře, které se někdy protáhlo na měsíce a roky. Rozhodnutí bylo tím těžší, že během této doby byl odstupující pokládán za katolíka a ani ve smrtelné nemoci nesměl být navštíven evangelickým duchovním. Nesměl také přestoupit práh evangelické modlitebny. Napříště přistupovali k tolerančním církvím již jen lidé ochotní pro své přesvědčení mnoho riskovat i trpět. Za příznivějších podmínek by byl počet tolerančních evangelíků značně vyšší. Známy spisovatel té doby Johann Ferdinand Opiz odhadoval např. počet nekatolíků u nás na jednu třetinu národa. Individuální přihlašování moravských evangelíků má dva podstatné záporny:

- I. nepodává úplný počet evangelíků, jak jsme si právě připomněli, a
- II. je do značné míry uniformní, nesamostatné.

Výpovědi evangelíků ovlivňovali zřejmě sečtělí jednotlivci – písmáci, prostší souvěrci se podle nich řídili. Muži odpovídali většinou samostatněji než ženy, děti vypovídaly vesměs jako jejich rodiče. Jen výjimečně se lišily od svých rodičů ve volbě vyznání. V takových případech šlo o dospívající mládež a spolupůsobil patrně i problém generační.

Uniformita v přiznání je dána však především tím, že se evangelíci předem domluvili, jak budou vypovídat, a některým obrátům se zřejmě naučili nazpaměť. Jimramovský pastor a první superintendant moravský helvetského vyznání Michal Blažek napsal ve svých pamětech, že se evangelíci sešli u Johanesa Tománka, jednoho z nejpřednějších sousedů jimramovských, který měl po svých předcích schovanou postilu Jana Kopity (cituji) *"ihned tolik světla nabyli, že před komisí jmenovitě o článku večere Páně rozumně a*

směle odpovídati mohli: podle toho za evangelíky helvetského vyznání zapsáni byli."

Zajímavá je zpráva krajského komisaře von Althanna, který byl členem komise na jimramovském panství. Píše guberniu, že jsou nekatolíci domluveni, o čemž svědčí to, že užívají stejných výrazů.

„Jakmile je někdo hotov a smí od komise odejít, utíká do radničního hostince, který patří jedné z hlav té sekty, aby podal zprávu, jaké otázky dostal. V hostinci se stále zdržují tři nebo čtyři evangelíci, kteří se pak rozejdou po náměstí a informují ostatní. O tom se hrabě přesvědčil na vlastní oči. Vyplížil se totiž nepozorovaně od komise, vklouzl zadními dveřmi do radnice a šenkovny, kde zastihl již přihlášené osoby, jak vypravují. Rozehnal je a zakázal jakékoliv shromažďování, a ačkoliv tento zákaz denně opakuje, není sto schůzkám zabránit. Zprávy se také šíří do vesnic v okolí, protože se v městečku každé noci tajně zdržují dva nebo tři sedláci s koňmi a rozjedou se po kraji. Ve dne i v noci jsou po mílích rozestaveni jízdní posli, kteří roznášejí po obcích všechno, co se zde přihodí. A tak to jde od místa k místu po celé krajině.

Trvají na své helvetské víře, která je ve skutečnosti husitská, s výrazy jako "zůstanu, kdyby na mně dřevo štípal". Marrně se je snaží komise přemluvit, jsou tak zarputilí, že se nedají poučit. Děti 13 až 14 letě volají, dříve než jsou tážány, že jsou helvetské, křesťanské, apoštolské víry."

Komise v nejmenším nepřestupuje císařské nařízení, jedná s největší shovívavostí a to způsobilo, že se rozneslo, že komise musí být evangelické víry. Říkají, že jim předkové nařídili, aby zděděné knihy uchránili, protože přijde čas, kdy se budou moci veřejně a svobodně přihlásit ke své víře. Ten čas jim Bůh nyní seslal, kdy jejich víra znovu ožije. Hrabě dodává, že za takových okolností je škoda drahocenného času a obává se špatných následků, hlavně nepokojů. Gubernium hraběte Atthanna za tuto zprávu pokáralo. Nemá se použít do velkého slídění, kterým je rozněcována vzdorovitost poddaných.

Podobných zpráv vyšetřujících komisařů se zachovalo několik. Duchovní komisaři v nich hrozili, že odstupování od katolické církve bude mít za následek úpadek mravní, světští komisaři upozorňovali na nebezpečí úpadku hospodářského, budou-li nemajetní poddaní budovat své sbory, vydržovat pastora a učitele, a přitom platit dosavadní poplatky katolickému faráři.

Ze zpráv duchovních komisařů charakterizuje nejvěcněji smýšlení tolerančních evangelíků zpráva o přihlašování na boskovickém panství. Právem ji můžeme vztáhnout na moravské toleranční evangelíky jako celek bez rozdílu vyznání.

Ve zprávě čteme: *"...oni a jejich vyznání jenom dvě svátosti, křest a večeři Páně, připouští, a to skrze večeře Páně v lámání chleba a pití kalicha. Při tom ale se všechny vyznávají, že rozdíl mezi námi a jimi v tom se obsahuje, že my katolíci také to, co psaného nejní, oni ale jedině to, co v Zákoně jest psáno vyznávají..."*

Nakonec několik vět závěrem.

Dnes, po 230 letech od vydání tolerančního patentu myslíme v hluboké vděčnosti na to, že Pán Bůh provázel svým požehnáním chudé začátky tolerančních sborů i v následujících letech. Po 80 letech v r. 1861 se dočkali císařským dekretem evangelíci zrovnoprávnění s katolíky a za dalších 57 let po první světové válce 18. prosince 1918 se helvetské a augspurské vyznání spojilo v jednu Církev česko-bratrskou evangelickou, která se přihlásila k Jednotě bratrské předbělohorské doby a k Husovu odkazu.

Věra Doleželová, psáno v září 2011

ZE SBORU BRNO - ŽIDENICE

ANGOLA devět let po válce

bylo téma setkání sboru v Židenicích, které se konalo v pátek 20. ledna. Program si připravila MVDr. Michaela Kubelová, studující doktorský studijní program na Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno.

Do Angoly se dostala v rámci rozvojového projektu Institutu tropů a subtropů České zemědělské univerzity v Praze, zaměřeného na podporu zemědělského vzdělávání v Angole (č. 279389/2009-ČRA).

Mluvené slovo přednášející bylo doprovázeno promítáním. Z přehledných tabulek jsme se v úvodu dozvěděli, že Angola má rozlohu asi 1 247 000 km² a žije v ní asi 18,5 mil. obyvatel. Úředním jazykem je portugaltina, což je důsledkem více než třísetleté kolonizace Portugalci. Faktický definitivní konec otrokářství nastal až v roce 1878. Zhruba až do 60. let minulého století byli

obyvatelé očima Západu viděni jako „necivilizovaní domorodci.“ Rok 1961 je považován za počátek boje za nezávislost, který byl dokonce podporován OSN. Nejednotnost a rivalita v zemi daly však záhy vzniknout různorodým odbojářským frakcím (nejznámější nesou název MPLA a UNITA), a ty spolu s krátkými přestávkami vedly boje od roku 1975 až do roku 2002. Po válce se zvetila větší města, jako „výkladní skříň“ působí hlavní město Luanda, které má standard západní metropole. Menší města a venkov, zejména v centrální Angole, zůstávají místy téměř bez oprav poničených domů a hlavně bez vody a kanalizace. Přesto jsme mohli obdivovat, jak se ženy snaží udržovat sebe i děti v čistém a pestrobarevném oblečení nebo jak jsou samy schopny nosit zboží na hlavách. Dětem chybí povinné vzdělávání a odborná zdravotní péče. Jsou zvědavé a obletují každého cizince – ty podnikavější nabízí na prodej kanystr s benzínem. Rády se nechají fotografovat, ale podobně jako dospělí necítí potřebu se přitom usmívat. Muži, mající v oblibě různorodé pokrývky hlavy, si libují v prohlížení nablýskaných aut a rovněž neskrývají zvědavost při pozorování cizinců. Lidé na venkově obdělávají „po svém“ chudá políčka nebo vlastní dobytek, o který se v rámci možností starají. Z našeho pohledu místní působí, jako by nikam nespěchali. Řemeslo ztratilo tradici, zřejmě i díky velkým válečným ztrátám mužů. Nebezpečím pro všechny zůstávají rozsáhlé, dosud „neodminované“ plochy, v důsledku čehož není radno se pohybovat mimo silnici. V období dešťů se venkovské cesty bez krajnic promění v jedno velké bahniště, v němž snadno uvíznou auta. Také Michaela vzpomněla na osobní zážitek z takového cestování.

S velkým potěšením jsme slyšeli, že v městě Kuito (hlavní město provincie Bié) působí humanitární organizace Člověk v tísní a ADRA. (Děk vám všem, kteří jste našli odvahu a obětavost angažovat se pro zlepšení životních podmínek tamějších lidí!!)

Po skončení přednášky jsme ještě kladli doplňující otázky a Michaela nám na ně vlídně odpovídala. K tomu si už někteří z nás nalili deci vína z nachystaného pohoštění. Přesto asi většina zúčastněných po skončení úlevně vydechla při představě, že se vrátíme do svých útulných, vyhrátých domovů, dáme si před spaním teplou sprchu nebo dokonce relax ve vaně a zítra vyneseme všechen odpad do popelnic...

Děk, Michaelo, za přiblížení života v Angole.

Jana Slámová

DIVADLO

Mojžíš v brněnském Městském divadle

Vstupenky do Městského divadla v Brně na Lidické jsou drahé. Někdy se však vyplatí představení navštívit, víme-li, co nás asi čeká a je-li právě to pro nás zajímavé. Inscenaci Činoherní scény Městského divadla Mojžíš mohu doporučit, dokonce vřele. Je to lidová hra – sousedské divadlo – mystérium z počátku 19. století; v roce 1811 hru složil ve Staré Vsi u Vysokého nad Jizerou hospodář František Vodsedálek. V létě 1989 hru rekonstruoval herec a

divadelní historik Vojtěch Ron (+ 2007) a pro jeviště ji upravila a uvedla na scéně kladenského divadla režisérka Hana Burešová. Ta režírovala také současnou brněnskou inscenaci.

Představení nese všechny dramaturgické rysy tzv. selského divadla, má burleskní scény, má „Opovědníka“ (něco jako vypravěč) a Kašpárka – blázna, a je přitom pozoruhodně věrné biblické předloze. Malé odchylky, jako že porodní báby jsou egyptské a nikoli hebrejské (a nevypadá to, že by se Boha zvlášť bály), nebo že bohové, jimž se Egypt klaní, patří do Babylonu, diváka nijak neurážejí ani neruší. Nejen že se děj odehrává tak, jak se v 2. knize Mojžíšově píše, ale, a to je hlavní, důrazy jsou tam, kde být mají, a zvěst zní tak, jak znít má. Hra vznikla v Podkrkonoší, Stará Ves je dnes už částí Vysokého nad Jizerou, města poblíž Jilemnice a Semil. Nebylo to a není to daleko např. od Libštátu nebo od Křižlic, kde vznikly brzy po vydání tolerančního patentu evangelické sbory a kde byla živá písmácká tradice. Nedivíme se tedy dobrým biblickým znalostem, o nichž svědčí text selské hry Františka Vodsedálka.

Snad i o tom, ale jistě o mnoha dalších zajímavostech i podstatných vlastnostech této inscenace a textu hry o Mojžíšovi by nám mohli říci více divadelníci a historikové divadla. Leccos, vlastně velmi mnoho, najdeme v bukletu s programem, který si může návštěvník divadla koupit a s užitkem v něm číst. Znovu vřele doporučuji.

V souvislosti se zážitkem z této hry nemohu nezpomenout a nepřipomenout starším z nás, přibližně svým vrstevníkům, jak jsme byli v roce 1965 uchvázeni rovněž podkrkonošskou Komedii o umučení a slavném vzkříšení Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista (s Ladislavem Lakomým a Josefem Karlíkem), jejímž režisérem na jevišti Mahenovy činohry byl tehdy Evžen Sokolovský. A ti o generaci mladší (a my koneckonců s nimi) mohli pak po třiceti letech vidět tuto „Komedii“ v roce 2000 v divadle Husa na provázku v režii Evy Tálské.

Jana Nechutová

Papežka

V pátek 3. února odpoledne se uskutečnila v Městském divadle Brno na beznadějně vyprodané Hudební scéně předpremiéra historického muzikálu podle světového bestselleru Donny W. Crossové Papežka.

V Německu není městské divadlo, které by nabízelo výhradně muzikálovou scénu. Autoři si proto zajeli pro výběr scény do ciziny a vybrali si pro profesionálnost český tým herců Městského divadla Brno. Hudbu, písňové texty a libreto zpracoval Denis Martin formou pop rock balady či recitativem, text a dramaturgii Christoph Jilo. Český překlad provedl Stanislav Moša, písňové texty Mikuláš Bryan.

Muzikál začíná v Římě korunovací Jany za papeže kolem roku 855. Dál je děj vyprávěn retrospektivou. O tu se postaral scénograf Christoph Weyers ve spolupráci se Stanislavem Mošou důmyslnou „středověkou“ konstrukcí. Kromě ní se na scéně vyskytují pojízdné a otočné prvky, například otočí-li se část

stavby chatrče, dostaneme se do kláštera ve Fuldě. Díky točně a světelným efektům se z prastarého zdiva paláce v Dorstadtu stane zářící pískovec v Římě. Nezaměnitelná dějiště tvoří též vícebarevné osvětlení zadního plátna jeviště a nescetné rekvizity. Úspěšnost kostýmů zajistila Andrea Kučerová, která „oblékla“ již brněnské Bídničky.

Ve vrcholném středověku byla žena považována za méněcenný produkt stvoření člověka. Tak viděl Janu i její otec, vesnický kněz. Bližší kontakt s matkou pohanského původu byl pro obě jen příčinou dalšího otcova běsnění. Proto Jana odchází přes otcův zákaz s bratrem do chrámové školy, kde od ostatních chovanců, včetně bratra, trpí za to, že je nadanější a učení ji baví. Zde se poprvé setká s Anastasiem, císařovým zmocněncem, před kterým musí setrvání v chrámové škole svými vědomostmi a důvtipem ubránit. Získá přitom ochránce v podobě markraběte Gerolda. Útěchou jí je božstvo, ovlivněné pohanstvím matky stejně jako křesťanským okolím, v němž díky škole a vlastnímu studiu vyrůstala. V jejich představách ji chrání jak dva pohanští havrani, tak svatá Kateřina.

V Geroldově nepřítomnosti je jeho manželkou přinucena ke sňatku s kovářem, kterým by se zařadila mezi ostatní prosté vdané ženy. Je ale při přepadení kostela během svatebního obřadu pohanskými Normany jako jediná zachráněna. Po tomto otrěsném zážitku se rozhodne zapřít sama sebe a strávit zbytek života jako muž.

Tak se objeví nyní už jako Jan v mnišské kutně na scéně hemžícího se Říma. Zde otevírá své nitro před strnulým davem stěžejním sólem „samota, můj pán“.

S pověstí významného léčitele díky řeckému učiteli Aeskulapovi uzdraví vážně nemocného papeže. Znovu se setkává s Anastasiem, ten se v muzikálové adaptaci stává jejím pravým protihráčem. Má se pod tlakem svého otce, představitelem vlivné patricijské rodiny, stát budoucím papežem. Proto spolu s ním a jinými boháči tráví dny v lázeňském domě nejvlivnější římské kurtizány Mariozy. Jana zatím svým důvtipem odvrátí nebezpečí vojenského útoku uraženého franského císaře Lothara na Řím. Při jeho smíření s papežem je poznána markrabětem Geroldem, který ho doprovází. Jejich někdejší vzájemná náklonnost přeroste v lásku. Janina popularita jako papežova osobního lékaře stoupá a Anastasius, nyní již jako kardinál, nedokáže déle čekat na papežský trůn. Svého domnělého soupeře Janu léčkou vyláká k Marioze, odkud jej nechá pro porušení lékařské etiky uvěznit. Pak po hádce s otcem, již se děsícího synových činů, nechá papeže při hostině otrávit. Proběhne volba nového papeže a do Lateránského vězení vchází Aeskulapus s oznámením, že byl lidem zvolen Jan Anglikus. Gerold nechce, aby Jana volbu přijala, přesto je nový papež Jan Anglikus představen Římanům.

Anastasius po více než dvouletém pontifikátu Jana Anglikuse je rozhodnut zmocnit se papežského stolce. Začne tím, že při procesí zabije Gerolda před očima těhotné Jany. Ta hrůzou potratí, dá se poznat a zemře. Byla totiž s Geroldem dohodnuta, že po procesí spolu uprchnou z Říma.

Představení končí Aeskulapovými slovy: „Odpočívej v pokoji, papežko Jano.“

Pro vznik a nakonec i návštěvu muzikálu byla pro všechny velkým lákadlem domněnka, že papežka Jana skutečně existovala. I Hus ji zmiňuje. Stala se papežem, ač k tomu nebyla určena. Anastasius, ač byl schopen učinit cokoliv, aby se papežem stal, nikdy jím nebyl.

Alena Nováková

LIDÉ VE SBORU

Brno I

2.2. Jana Straková	72 let
3.2. Jaroslava Muchová	80 let
4.2. Ester Kamínková	81 let
5.2. Jiří Smolař	78 let
9.2. Josef Gracias	86 let
10.2. Vlasta Balvínová	40 let
10.2. Luboš Kloc	60 let
13.2. Věra Nohelová	74 let
15.2. Jindřiška Jakubcová	84 let
15.2. Luboš Muric	86 let
17.2. Jaromír Chmelík	93 let
19.2. Romana Borošová	40 let
19.2. Veronika Březková	30 let
19.2. Vladimíra Novotná	60 let
20.2. Blahomíra Ryšavá	83 let
21.2. Adam Zbiejczuk	30 let
24.2. Jaroslav Černý	78 let
25.2. Věra Pavlíková	60 let
26.2. Pavla Aiblová	40 let
27.2. Milan Bohatec	72 let
27.2. Blahoslava Slavičková	70 let
29.2. Zdeněk Pilát	80 let

2.3. Barbora Šlapová	20 let
3.3. Blahoslav Šimek	81 let
4.3. Ludmila Nedbalová	80 let
6.3. Alena Nováková	70 let
6.3. Monika Seberová	20 let
9.3. Milada Schimerlová	82 let
9.3. Pavol Šajgalík	30 let
9.3. Josef Veselý	98 let
11.3. Romana Kozumplíková	40 let
12.3. Vladimír Kropáč	72 let
13.3. Zdeněk Dufka	88 let

Brno II

3.3. Lydie Zemanová	91 let
3.3. Milan Sedláček	77 let
5.3. Karel Havlík	40 let
9.3. Květoslava Dufková	90 let
9.3. Melanie Keřkovská	88 let
9.3. Petr Hruška	50 let
11.3. Františka Říhová	85 let
11.3. Milan Koutný	60 let
16.3. Pavel Homolka	30 let
18.3. Zdenka Maláčová	85 let
21.3. Libuše Marková	94 let
23.3. Adéla Buchtová	90 let
25.3. Jiří Umlášek	72 let
28.3. Věra Martinásková	85 let
31.3. Miroslav Štěrba	78 let

18.3. Jar. Stambolidisová	70 let
19.3. Jana Hrbková	30 let
22.3. Libor Krampol	40 let
23.3. Petr Koukal	40 let
23.3. Jarmila Studená	74 let
25.3. Gerda Giecová	92 let
25.3. Věra Novosadová	86 let
26.3. Danuše Krausová	81 let
26.3. Josef Závodský	71 let
28.3. Věra Lerchová	92 let
29.3. Jarmila Mrázová	76 let

Pokřtěni byli:

29.1. Josef Michal, nar. 2001

DÍKY A PROSBY

Hospodine, Pane náš, přišli jsme, abychom v Tvém slovu načerpali sílu a odvahu do dalších dnů. Máme za sebou první dny nového roku a upřímně řečeno - moc nové nebyly. To proto, že my jsme pořád stejní. Nervózní, přepracovaní, rozhněvaní a zklamání. Něco málo se snad podařilo, ale spokojení určitě nejsme.

To, co mnohým z nás chybělo, byla jistota, že to, co děláme, má smysl. Mnohdy nevidíme výsledky své práce. Naše dobře míněná slova padají na neúrodnou zem. Naše nadšení druzí nesdílejí a našich starostí neubývá. Přitom tušíme, že bychom dokázali mnohem víc, kdybychom cítili větší uznání, podporu a porozumění.

To, co nám chybí, je jistota, kterou většina z nás poznala v dětství. Už jsme dávno dospělí, ale pořád potřebujeme někoho, kdo nám bude krýt záda. Někoho, kdo nás povzbudí, až si nebudeme vědět rady. Někoho, kdo nám položí ruku na ramena, až si nebudeme věřit.

U Tebe, Pane, tuto podporu nacházíme. Mnozí se nám proto smějí a myslí si o nás, že jsme pořád nedospělí, nesamostatní, ale my víme, že jen díky tobě neděláme větší hlouposti a nepropadáme tak často beznaději.

Raději budeme tvými dětmi, než abychom si hráli na dospělé a pak se hroutili jako domečky z karet. Raději se přiznáme, že žijeme z Tvé lásky a pomoci, než abychom se chlubil, co všechno dokážeme sami a pak s hrůzou zjistili, jak jsme ve skutečnosti slabí a bezmocní.

Pane, prosíme o Tvé slovo, které nám dává vždy novou naději a sílu. Amen.

Úvodní modlitba v neděli po Zjevení Páně v Červeném a Betlémském kostele.

Kavárnička v březnu – Brno I

- 7. 3. Osobnost T. G. Masaryka připomene sestra Věra Bednářová
- 14. 3. Do jižní Francie nás pozve promítáním pěkných snímků bratr Jan Franců
- 21. 3. Svým vystoupením nás potěší studující konzervatoře
- 28. 3. Vyprávění bratra faráře Jana Pokorného

Klub otevřených dveří – Brno I

- 1.3. O hranicích s psycholožkou Petrou Halířovou
- 15.3. O postu se sestrou farářkou Olgou Tydlitátovou

Hudební nešpor v Blahoslavově domě

V neděli 18. března v 18 hodin zazní v Blahoslavově domě dílo Petra Ebena Labyrint světa a ráj srdce. Varhanní cyklus provede paní Hana Bartošová se svými studenty O. Hájkem, Z. Gottvaldem a hercem divadla Husa na provázku Vladimírem Hauserem. Hudbu, doprovázející texty Jana Amose Komenského, vytvořil Petr Eben na základě dlouholetých improvizací. Eben v cyklu pracuje často s chorály z Komenského Amsterdamského kancionálu, jindy volí k vyjádření sugestivní atmosféry textu vlastní témata. Jednotlivé části skladby vždy následují za recitací daného úryvku textu a umožňují tak posluchači rozjímat nad Komenského myšlenkami.

Brno - Židenice

V pátek 30. března 2012 ve 20 hod se v sále evangelického sboru v Židenicích na ul. Jílkově uskuteční přednáška starozákonníka Petra Slámy, Ph.D s názvem: Když se Mojžíš dívá aneb jak čtou Bibli Židé a co se z toho křesťané mohou naučit. Srdečně zveme.

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

Staršovstvo nejprve provedlo kontrolu splněných a nesplněných úkolů a hodnotilo poslední sborové aktivity. Spokojenost byla se sborovým dnem spojeným s představením fairtradového obchodu a společným obědem. Staršovstvo poděkovalo Davidu Mikolášskovi za přípravu a instalaci výstavy fotografií Jindřicha Štreita. Diskutovali jsme, jak by bylo možné v případě velkých mrazů vysluhovat večeri Páně v sále na faře. Rozhodli jsme o instalaci mříží do kanceláří a sborových prostor v ulici Opletalova a budeme o tom jednat s památkáři. Rozhodli jsme o změně dodavatele energií pro náš sbor

(plyn a elektřina). Sejdou se finanční a stavební komise, aby připravily podklady pro sborové shromáždění. Byly rozděleny úkoly, aby mohla být včas vytištěna výroční zpráva. Z pověření staršovstva pokračují práce na přípravě výstavy Morava toleranční, která by měla při Muzejní noci a Noci kostelů představit ukázky reformačních památek na území jižní Moravy.

Jiří Gruber

Brno II

Jak připravit co nejlépe podobu sborového rozpočtu na rok, v němž nás čekají velmi nákladné opravy v obytném domě na Lidické ulici? Řadu let nebylo pochyb o tom, že obytný dům náležitě přispívá k tomu, aby sbor mohl bez obtíží uhradit náklady své činnosti. Nyní bude zapotřebí přijmout fakt, že výnosy z obytného domu budou nějaký čas zapotřebí k tomu, aby sbor mohl dostát svým závazkům, které vzniknou z nákladů na opravy. Neobejdeme se bez pomoci ze seniorátních a celocírkevních prostředků a prosíme o účinnou pomoc i všechny členy sboru ochotné přispět k tomu, abychom měli použitelný nájemní dům. - - Vedle hospodářských záležitostí je třeba rekapitulovat život sboru v jednotlivých částech zprávy pro sborové shromáždění. Staršovstvo se snaží připravit jednání sborového shromáždění tak, aby v něm bylo dostatek informací pro všechny, kdo mají zájem o dění ve sboru. Sborové shromáždění je i vhodná platforma k podnětům pro život sboru a rozhovoru o jeho podobě. - - Staršovstvo přijalo sdělení, že službu pro společenství sboru v podobě vedení sborové pokladny ukončila (po více než třech desetiletích) sestra Eva Prudká. Jsme jí vděční za pracovitost, pečlivost, přesnost, spolehlivost. Vedením sborové pokladny staršovstvo pověřilo sestru Květu Dufkovou. - - Ve snaze pěstovat a rozvíjet vztahy s našimi přáteli v nizozemské církvi máme v úmyslu uspořádat v Blahoslavově domě holandský den.

Jaroslav Vítek

Brno - Židenice

Únorová schůze byla věnována hlavně programu ve sboru v následujících měsících. Vedle sborových večerů nás zaměstnávala především příprava výročního sborového shromáždění (18. 3.), na kterém má proběhnout opakovaná volba faráře P. Kašpara. — Bratr kurátor představil plán oprav s odhadovanými náklady na několik nejbližších let. Ještě do konce letošního roku bychom chtěli odstranit vzliňající vlhkost ve zdech kostela, upravit terén při vstupu do modlitebny a vybudovat parkovací stání před farou, to vše za cca 350 000 Kč. — Bratr kurátor stručně informoval o nedávném seniorátním setkání kurátorů a účetních, oba naši faráři pak o proběhlém farářském kurzu.

L. Švanda

TÝDEN VE SBORU

Brno I

Po – Pá 9-12, St 15-17

Pondělí:

18:30 staršovstvo 12.3.

Úterý:

15:00 DD Věstonická

16:00 náboženství

17:00 dětský klub

19:00 příprava NS

Středa:

13:00 Diakonie 14.a 28.3.

15:00 kavárnička

16:00 konfirmandi

18:00 kurz Beta

19:00 mládež

Čtvrtek:

10:00 klub otevřených
dveří 1.3. a 15.3.

17:00 biblická hodina

Pátek:

18:30 pěvecký sbor

Neděle:

10:00 nedělní škola

11:00 setkání na faře

17:00 třicátníci 11.3.

Brno II

Po – Pá 8.30-11.30

Pondělí:

18:30 staršovstvo 12.3.

Úterý:

13:00 Diakonie 6.3., 20.3.

19:30 setkání střední
generace

Středa:

18:00 biblická hodina

19:15 mládež

Čtvrtek:

15:30 konfirmandi

15:45 vyučování dětí

16:45 dorost

Sobota:

9:30 DD Kociánka
10.3.; 24.3.

Neděle:

9:00 nedělní škola

10:00 setkání
v Blahoslavově domě

Brno – Husovice

Středa:

18:30 mládež

Čtvrtek:

19:00 biblická hodina

20:00 staršovstvo 8.3.

Pátek:

15:30 Husovičtí vřeštani

Neděle:

9:00 nedělní škola

10:00 setkání na faře

18:00 Desert 11.3.

Brno – Židenice

Úterý:

16:30 BH pro děti

19:00 starší mládež

Středa:

17:00 konfirmandi

19:00 BH Blansko

19:30 staršovstvo 14.3.

19:00 modlitba se zpěvy
z Taizé 21.3.

Čtvrtek:

17:30 mladší mládež

19:30 biblická hodina

Pátek:

20:00 setkání sboru
host Petr Sláma 30.3.

Neděle:

9:00 nedělní škola

10:00 setkání

v modlitebně

18:30 pěvecký sbor

Brno I**Brno II****Brno – Husovice****Brno – Židenice****4.3. Druhá neděle postní**

BK Olga Tydlitátová
ČK Olga Tydlitátová
Rch Olga Tydlitátová

BD Jaroslav Vítek
Kuř A. Hauserová, VP
Tiš 13:45 A. Hauserová

Hu Štěpán Hájek

Žd Pavel Kašpar, VP
Bl Pavel Kašpar, VP

11.3. Třetí neděle postní

BK Martin Grombiřík
ČK Martin Grombiřík
jarní ekumenická neděle

BD Jaroslav Vítek
výroční shromáždění
Tiš 10:30 A. Hauserová

Hu Štěpán Hájek

Žd Romana Špačková
Bl Romana Špačková

18.3. Čtvrtá neděle postní

BK Jiří Gruber
Opl Jiří Gruber
Rch Jiří Gruber

BD A. Hauserová
Tiš 10:30 J. Vítek
BD 18:00 nešpor

Hu Štěpán Hájek
výroční shromáždění
Ma Štěpán Hájek

Žd Pavel Kašpar,
výroční shromáždění
Bl Pavel Kašpar

25.3. Pátá neděle postní

Opl 10:00 Olga Tydlitátová
výroční shromáždění

BD Jaroslav Vítek
výroční shromáždění

Hu Štěpán Hájek

Žd Pavel Kašpar
Bl Jan Asszonyi

1.4. Květná neděle

BK Marta Židková
ČK Marta Židková
Rch Marta Židková
nešpory Jiří Gruber

BD A Hauserová
nedělní škola
Kuř J. Vítek , VP
Tiš 13:45 J. Vítek

Hu Štěpán Hájek

Žd Romana Špačková, VP
Bl Romana Špačková, VP

BK: Betlémský kostel v 8:30
ČK: Červený kostel v 10:00
Rch: Rychmanov v 14:15

BD: Blahoslavův dům v 9:00
Kuř: Kuřim v 10:00
Tiš: Tišnov

Hu: Netušilova 26 v 9:00
Ma: Maloměřice, Borky 7
DDS v 10:30

Žd: Židenice v 9:00
Bl: Blansko v 14:00